

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Spraw Zagranicznych
i Unii Europejskiej (108.)

18 maja 2022 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Konwencji ramowej Rady Europy o wartości dziedzictwa kulturowego dla społeczeństwa, sporządzonej w Faro dnia 27 października 2005 r. (druk senacki nr 717, druki sejmowe nr 1571 i 2193).

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 48)

*(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący
Bogdan Klich)*

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dzień dobry. Witam wszystkich państwa.

Rozpoczynamy sto ósme posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej, tym razem poświęcone rozpatrzeniu ustawy o ratyfikacji Konwencji ramowej Rady Europy o wartości dziedzictwa kulturowego dla społeczeństwa, sporządzonej w Faro 27 października 2005 r.

Proszę państwa, witam serdecznie wszystkich państwa senatorów obecnych na posiedzeniu osobiście bądź zdalnie.

Mamy kworum. Możemy procedować.

Witam przedstawicieli Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego – panią Wandę Zwinogrodzką, wiceminister oraz pana Jakuba Wiśniewskiego, zastępcę dyrektora Departamentu Ochrony Zabytków – którzy z nami obradują zdalnie. W imieniu Ministerstwa Spraw Zagranicznych jest pan Bartosz Soloch, zastępca dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego. Witam panią legislator Danutę Drypę z Kancelarii Senatu i witam ekspertów komisji, którzy są obecni zdalnie.

Proszę państwa, oddam głos, zgodnie z uświęconym zwyczajem, przedstawicielowi ministerstwa. Pani minister Wanda Zwinogrodzka ma głos.

Bardzo proszę, Pani Minister.

**PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
WANDA ZWINOGRODZKA**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.
Witam serdecznie wszystkich państwa.

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Przedmiotem ustawy jest ratyfikacja Konwencji ramowej Rady Europy o wartości dziedzictwa kulturowego dla społeczeństwa, sporządzonej w Faro dnia 27 października 2005 r. Podstawowym celem konwencji jest uznanie przez państwa strony konwencji, że prawa związane z dziedzictwem kulturowym przynależą do kategorii praw człowieka oraz uznanie indywidualnej i zbiorowej odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe.

Konwencję sporządzono w Faro, w Portugalii, dnia 27 października 2005 r. Weszła ona w życie 1 czerwca 2011 r. Konwencja została ratyfikowana przez 23 państwa oraz podpisana przez kolejnych 5 państw.

Konwencja składa się z preambuły oraz z 23 artykułów. Konwencja ma charakter ramowy, stąd określa jedynie ogólne cele i obszary działania, tworząc wyłącznie ogólne zobowiązania do określonego działania. Konwencja nie zawiera norm prawnych, z których wynikają zobowiązania dla państw stron konwencji do konkretnego działania, stanowi raczej rodzaj manifestu i zbioru wytycznych, którymi mają się te państwa kierować, kreując polityki oraz krajowe przepisy prawa.

Konwencja nakłada na państwa strony konwencji zobowiązanie do uznania prawa każdego człowieka oraz każdej wspólnoty do korzystania z dziedzictwa kulturowego oraz możliwości jego wzbogacania. Wzywa również do uznawania dziedzictwa kulturowego jako zasobu służącego rozwojowi ludzkiemu i ekonomicznemu. Państwa strony konwencji zobowiązują się do wykorzystania technologii cyfrowych w celu zwiększenia dostępu do dziedzictwa kulturowego oraz korzyści z niego wynikających.

Z postanowień konwencji wynika, że jej stosowanie nie jest uzależnione od wydania ustawy,

w związku z czym po ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw będzie ona stanowiła część polskiego porządku prawnego, będzie bezpośrednio stosowana i będzie jej przysługiwało pierwszeństwo stosowania w razie kolizji z ustawą. W ocenie Rady Ministrów wejście w życie konwencji nie będzie wymagało przyjęcia zmian w prawie polskim. Ratyfikacja konwencji przyczyniłaby się do bardziej efektywnej identyfikacji, badania, interpretacji, ochrony, konserwacji i prezentacji dziedzictwa kulturowego.

Zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacja konwencji powinna nastąpić po uprzedniej zgodzie wyrażonej w ustawie, gdyż postanowienia konwencji dotyczą spraw uregulowanych w przepisach rangi ustawowej, m.in. w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ustawie o muzeach i ustawie o bibliotekach.

Szanowny Panie Przewodniczący, Wysoka Komisjo, w imieniu Rady Ministrów wnoszę o przyjęcie ustawy o ratyfikacji Konwencji ramowej Rady Europy o wartości dziedzictwa kulturowego dla społeczeństwa bez poprawek. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo.
Panią legislator poproszę o ocenę tej ustawy.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
DANUTA DRYPA

Dziękuję.
Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!
Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo.
Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji, którą niniejszym otwieram?
Ja chciałbym zapytać panią minister o to, które kraje do tej pory ratyfikowały tę konwencję,

mającą fundamentalne znaczenie dla ochrony dziedzictwa kulturowego?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Wanda Zwinogrodzka: Ja może poproszę pana dyrektora, jeżeli ma te dane. Ja ich właśnie szukam.)

(Zastępca Dyrektora Departamentu Ochrony Zabytków w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Jakub Wiśniewski: Pani Minister, jestem gotowy.)

Bardzo proszę, Panie Dyrektorze.

ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU
OCHRONY ZABYTEKÓW
W MINISTERSTWIE KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
JAKUB WIŚNIEWSKI

Wymienię je alfabetycznie, bez podawania daty wejścia w życie: Republika Armenii, Republika Austrii, Bośnia i Hercegowina, Czarnogóra, Republika Chorwacji, Republika Estońska, Republika Finlandii, Gruzja, Republika Łotewska, Wielkie Księstwo Luksemburga, Macedonia Północna, Republika Mołdawii, Królestwo Norwegii, Republika Portugalska, Republika Serbii, Republika Słowacka, Republika Słowenii, Konfederacja Szwajcarska, Ukraina, Węgry, Republika Włosa. To są informacje z druku sejmowego, który był dostarczony w kwietniu. Potem ratyfikowało tę konwencję Królestwo Hiszpanii w kwietniu 2022 r., a w piątek 13 maja ratyfikowało tę konwencję Królestwo Belgii. A więc mamy tutaj listę 23 państw, które konwencję ratyfikowały. Mamy jeszcze 5 państw, w tym Rzeczpospolitą Polską, które przygotowują się do ratyfikacji czy są w trakcie procesu ratyfikowania tego aktu prawnego. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dopytam, żebyśmy byli precyzyjni, Panie Dyrektorze. Rozumiem, że Republika Azerbejdżanu do tej pory nie ratyfikowała tej konwencji? Pytam w kontekście dzisiejszej mojej rozmowy z panią ambasadorką Azerbejdżanu na jej prośbę i w kontekście dziedzictwa kulturowego Armenii na obszarze Górskiego Karabachu.

ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU
OCHRONY ZABYTKÓW
W MINISTERSTWIE KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
JAKUB WIŚNIEWSKI

Azerbejdżan nie, ale też, Panie Przewodniczący, przynajmniej w informacji, którą mam, nie ma Azerbejdżanu jako strony, która podpisała konwencję, a najpierw chyba musiałyby nastąpić podpisanie. Ale poza wszelką wątpliwością nie ma ratyfikacji przez to państwo.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa ma jakieś pytania, uwagi, oceny odnośnie do tego dokumentu? Nie.

Pozostaje mi w takim razie przeprowadzić głosowanie.

Składam wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Kto z państwa jest za przyjęciem takiego wniosku?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Zdalni...

I poproszę o podanie wyników...

(*Senator Danuta Jazłowiecka*: Dzień dobry, Panie Przewodniczący. Nie otrzymałam ankiety.)

To wstrzymajmy na chwilę głosowanie, tak żeby ankietę do pani senator Jazłowieckiej dotarła.

Czy już?

(*Senator Danuta Jazłowiecka*: Nie, nadal nie mam. Żeby nie zabierać czasu, mogę głosować przez podniesienie ręki.)

Bardzo proszę, tylko musimy panią mieć na wizji w związku z tym.

Jeszcze raz: kto z państwa jest za? (7)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Jeśli ktoś jeszcze głosuje zdalnie, to proszę o zagłosowanie.

Zamykam głosowanie i proszę o podanie wyników łącznie z głosem pani senator Jazłowieckiej.

Wszyscy za, nie było głosu sprzeciwu ani nikt się nie wstrzymał.

W związku z tym stwierdzam, że komisja zaopiniowała pozytywnie ustawę o ratyfikacji Konwencji ramowej Rady Europy o wartości dziedzictwa kulturowego dla społeczeństwa z Faro z dnia 27 października 2005 r.

Pozostaje nam wyznaczyć senatora sprawozdawcę.

Czy pan senator Szwed zechciałby być sprawozdawcą komisji?

SENATOR
ALEKSANDER SZWED

Tak, Panie Przewodniczący, wyrażam zgodę.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo.

Mamy zatem senatora sprawozdawcę.

Zamykam posiedzenie komisji.

Przypominam o tym, że następne posiedzenie rozpoczynamy za minutę.

(Koniec posiedzenia o godzinie 8 minut 59)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy